

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI E – Bülteni

9 – 13 Eylül 2013

İK V'DEN HAFTAYA BAKIŞ	1
AB VE ABD ARASINDAKİ TRANSATLANTİK TİCARET VE YATIRIM ORTAKLIĞI MÜZAKERELERİ VE TÜRKİYE'YE ETKİLERİ SEMİNERİ YAPILDI	3
ANKARA ANLAŞMASI'NIN 50'NCİ YILDÖNÜMÜ İLE İLGİLİ İK V AÇIKLAMASI	5
AB BAKANI VE BAŞMÜZAKERECİ EGEMEN BAĞIŞ LİTVANYA'YA RESMİ ZİYARETTE BULUNDU	8
G-20 ZİRVESİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ	9
AVRUPA KOMİSYONU BAŞKANI BARROSO "BİRLİĞİN DURUMU" KONULU KONUŞMASINI GERÇEKLEŞTİRDİ	9
GÜNDEM DEN KISA KISA	12
<i>TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu: "Türkiye, önümüzdeki iki yıl en kritik dönemi yaşayacak"</i>	12
<i>Türkiye'nin tarımsal ekonomik büyüklüğü arttı</i>	12
<i>AB, Suriye'nin kimyasal silahları teslimini öngören teklifi destekliyor</i>	12
<i>AB Konseyi Başkanı: "AB ile Ortaklık Anlaşması yapan devletler 'AB ya da Rusya' tercihine zorlanmamalı"</i>	13
<i>Avrupa Parlamentosu'nun 2014 seçimiyle ilgili bilgilendirme kampanyası başladı</i>	13
<i>Avrupa Komisyonu telekomünikasyon sektörünün uyumlaştırılmasına ilişkin bir teklif sundu</i>	14
<i>Norveç'te genel seçimler yapıldı</i>	14
<i>AB arabuluculuğundaki Belgrad-Priştine diyalogunda enerji ve telekomünikasyon konularında anlaşma sağlandı</i>	15

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI E – Bülteni

9 – 13 Eylül 2013

<i>Finansal piyasalarda manipülasyona karşı daha sıkı kurallar getiriliyor</i>	<i>15</i>
<i>Avrupa Komisyonu ekosisteme zarar veren istilacı türlere karşı yeni bir teklif sundu..</i>	<i>16</i>
<i>AP, acil durumlarda üçüncü ülkelere yeniden vize uygulama kararı aldı</i>	<i>16</i>
<i>AP biyo-yakıtların kullanımına sınırlama getirmeyi amaçlıyor</i>	<i>16</i>
<i>İzlanda AB ile müzakereleri askıya aldığını resmen duyurdu</i>	<i>17</i>

İKİV'DEN HAFTAYA BAKIŞ

Türkiye'nin Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ile Ortaklık Anlaşması'nı (Ankara Anlaşması) 12 Eylül 1963 tarihinde imzalayışının ardından 50 yıl geçti. Konu ile ilgili İktisadi Kalkınma Vakfı (İKİV) olarak bir açıklama yapıldı. Yapılan açıklamada, Türkiye-Avrupa Birliği (AB) ilişkilerinde yaşanan tıkanıklığın giderilmesi ve sorunların çözüme ulaştırılması gerektiğine dikkat çekilerek, AB müzakerelerinin canlandırılmasında, AB'nin tutumunun ve iradesinin yanında, Türkiye'nin

tavrı ve kararlılığının da etkili bir rol oynadığı belirtildi. Ayrıca, AB sürecinin Türkiye için devam eden önemine binaen, siyasi reformlar, teknik mevzuat uyumu ve diplomasi alanında gerekli adımların atılması gerektiği vurgulandı.

12 Eylül 2013 tarihinde, İKV ve İstanbul Sanayi Odası (İSO) işbirliğinde AB ve ABD arasında görüşmelerine başlanan Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) müzakereleri ve Türkiye'ye etkileri konulu bir seminer düzenlendi. **Seminerde İKV adına açış konuşmasını yapan İKV Yürütme Kurulu üyesi Yavuz Canevi, TTIP girişiminin dünya ticaretine yeni bir düzen getireceğine dikkat çekerken, İSO Başkan yardımcısı Ali Eren, Türkiye'nin AB'nin akdettiği serbest ticaret anlaşmalarında söz sahibi olmamasının AB'ye olan güveni sarstığını ve ticari hayatı olumsuz etkilediğini belirtti.** AB'nin ABD ile müzakerelerini yürüten heyetin başkan yardımcısı ve Avrupa Komisyonu Ticaret Genel Müdürlüğü ABD ve Kanada Dairesi başkanı Damien Levie ise, **AB ile Gümrük Birliği içinde olan Türkiye'nin TTIP karşısında tek gerçekçi opsiyonunun ABD ile paralel müzakereler yürütmesi olduğunu ve paralel müzakerelere başlanmasını Avrupa Komisyonu'nun da desteklediğini söyledi.**

TEPAV Ticaret Çalışmaları Merkezi başkanı ve Türkiye'nin DTÖ nezdindeki önceki daimi temsilcisi Büyükelçi Bozkurt Aran ise, **Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği ortak komitesinin güçlendirilmesini ve ABD nezdinde de lobi çalışmalarına ağırlık verilmesini önerdi.** Aynı şekilde, **Türk Amerikan İşadamları Derneği Başkanı Ekim Alptekin, Türkiye'nin sürece dâhil olması için çalışmalarını ABD Kongresi'ne yöneltmesi gerektiğini dile getirdi.**

Bu hafta, AB Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, 10-12 tarihlerinde AB Dönem Başkanı Litvanya'ya resmi bir ziyaret gerçekleştirdi. Litvanya ziyareti kapsamında Türkiye'nin üyelik sürecine yönelik hassasiyetlerini içeren değerlendirmelerde bulunan Bağış, bazı fasılların açılış kriterlerinin belirlenmesi gerektiğine ve bu konuda fasıllara yönelik engellerin kaldırılmasına ikna görevinin AB'ye ait olduğunu hatırlattı.

Öte yandan, G-20 Zirvesi 5-6 Eylül tarihlerinde Rusya'nın St. Petersburg şehrinde gerçekleştirildi. G-20 ülkeleri, Zirvenin sonuç bildirgesinde küresel ekonominin sürdürülebilir ve dengeli büyümesi, yeni iş alanlarının oluşturulması gibi bazı önemli

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI E - Bülteni

9 - 13 Eylül 2013

konularda fikir birliğine varırken, Suriye'ye yönelik askeri bir müdahale konusunda ortak bir sonuç bulamadı.

Tüm okuyucularımıza iyi bir hafta diliyoruz.

AB VE ABD ARASINDAKİ TRANSATLANTİK TİCARET VE YATIRIM ORTAKLIĞI MÜZAKERELERİ VE TÜRKİYE'YE ETKİLERİ SEMİNERİ YAPILDI

İKİV, İSO ile birlikte AB ve ABD arasında görüşmelerine başlanan Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) müzakereleri ve Türkiye'ye etkileri konulu bir seminer düzenledi.

Seminerde İKV adına açılış konuşmasını yapan İKV Yürütme Kurulu Üyesi Yavuz Canevi, TTIP'nin dünyanın en önemli iki ekonomisini bir araya getirecek en büyük serbest ticaret ve yatırım alanını oluşturacağını ve bu girişimin ekonomik bir adım olmasının yanında, küresel değerleri yeniden belirleyecek bir jeostratejik hamle olduğunu belirtti. Canevi, birlikte dünya Gayrisafi Yurtiçi Hasılası'nın (GSYH) yarısını ve dünya ticaretinin üçte birini oluşturan iki önemli aktörü ortak bir pazar içinde bir araya getirecek olan TTIP'nin başarı ile sonuçlanması halinde, **ABD ekonomisinin yılda 95 milyar avro, AB'nin ise yılda 119 milyar avro kazanç sağlayacağını öngörülüğünü kaydetti.** AB'nin ABD pazarına ihracatının yüzde 28 oranında artması ve bu artışın özellikle motorlu taşıt, metal ürünleri, işlenmiş gıda, kimyasal ve diğer mamul ürünler sektörlerinde olmasının beklendiğini ekledi.

Canevi, Türkiye açısından da önemli etkileri olacak olan bu anlaşmanın imzalanması ve Türkiye'nin dışlanması halinde, Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği ilişkisindeki mevcut asimetrinin artacağını söyledi. Canevi, Türkiye'nin Gümrük Birliği üyesi olmasına rağmen, AB'nin akdettiği Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) müzakerelerine dâhil edilmemesinin oluşturduğu soruna da değindi ve **bugüne kadar AB'nin imzaladığı 28 STA'dan sadece 18'inin Türkiye ile söz konusu üçüncü ülkeler arasında da imzalanmış olduğuna** dikkat çekti.

Canevi, Almanya Münih merkezli IFO Enstitüsü tarafından yapılan araştırmaya değinerek, **bu alana dâhil olmaması durumunda Türkiye için olabilecek refah kaybının yüzde 2,5'i bulacağını ve TTIP kapsamında Türkiye'nin yer almasının, 2023 vizyonu açısından da çok önemli bir hedefi oluşturduğunu** ekledi.

İSO adına açılış konuşmasını yapan İSO Başkan yardımcısı Ali Eren, TTIP ile birlikte ABD'nin Trans-Pasifik Ortaklığı'nı (TPP) da müzakere etmekte olduğunu ve bu anlaşmanın bu yıl içinde tamamlanmasının beklendiğini belirtti. Türkiye-AB ilişkileri bağlamında, Ankara Anlaşması'nın imzalanmasının 50'nci yılını kutlamamıza rağmen hala tam üyeliğe ilişkin net bir takvimin olmadığını söyledi. Eren, Türkiye'nin Gümrük Birliği üyesi olmasına rağmen AB'nin akdettiği STA'larında söz sahibi olmamasının AB'ye olan güveni sarstığını ve üyelik takvimi ile ilgili belirsizliğin ticari hayatı olumsuz etkilediğini belirtti.

Ali Eren, öngörülen TTIP'nin dünya ekonomisinin ağırlığını tekrar bu bölgeye kaydıracağını, üretim standartlarını belirleyerek gelişmekte olan ülkelerde sınaî yapısının etkileyeceğini ve maliyetleri yükselteceğini belirtti. **Eren, Türkiye'nin bu süreçte yer almasının önemine değinerek, bundan sonra yapılacak tüm stratejik planlarda TTIP'nin etkilerinin dikkate alınması gerektiğini ve iş dünyasının Türkiye'nin TTIP'de mi yer alacağı yoksa ABD ile paralel müzakerelerin mi yürütüleceği konusunun biran önce açıklığa kavuşmasını beklediğini söyledi. Son olarak, Eren, İSO'nun gerçekleşmesi beklenen müzakere sürecinde iş dünyasının da yer almasını teklif ettiğini açıkladı.**

AB'nin ABD ile müzakerelerini yürüten heyetin başkan yardımcısı ve Avrupa Komisyonu Ticaret Genel Müdürlüğü ABD ve Kanada Dairesi başkanı Damien Levie, seminerde TTIP müzakereleri ile ilgili detaylı bir sunum yaptı. Levie, TTIP'nin ekonomik büyümeye ve istihdama önemli katkısı olacağını ve AB'de aile başına 545 avro ekstra gelir ortaya çıkaracağını vurguladı. Levie, TTIP'nin içermesi öngörülen alanları sıraladı ve anlaşmanın tarım ve sanayi mallarında her türlü kısıtlama ve tarifelerin ve tarife dışı engellerin kaldırılmasının yanında, yatırımların serbestleştirilmesi, hizmet ve kamu alımları sektörlerinde liberalizasyon, piyasa düzenleyici kurallarını belirlenmesi, rekabet kuralları, kamu iktisadi teşebbüsleri, işçi hakları, çevre ve enerji ve hammadde kaynaklarına erişim gibi birçok farklı alanı kapsayacağını ve 21inci yüzyılın ticaret ve yatırım kurallarını belirleyeceğini belirtti. Levie, müzakerelerine Temmuz ayında başlanan TTIP görüşmelerini yoğun bir şekilde devam edeceğini, müzakerelerin her aşamasında şeffaflık ve demokratik hesap verebilirlik ilkeleri içinde hareket edileceğini ve son aşamada AB üye devletleri, AP ve ABD Kongresinin de onayından geçerek yürürlüğe gireceğini açıkladı.

Levie, anlaşmanın Türkiye'ye olan etkileri konusunda da TTIP'nin AB ve ABD arasında ikil bir anlaşma olduğunu, Türkiye'nin ABD ile oluşturulan yüksek düzey komite çerçevesinde müzakerelere başlamak için gerekli adımları atması gerektiğini söyledi. Levie, Türkiye'de mevzuatın büyük ölçüde AB ile uyumlu olmasının TTIP sürecinde de işine yarayacağını ve örneğin AB'nin REACH tüzüğü uyarınca üretim yapan kimya firmalarının, TTIP ile söz konusu standartların ABD tarafından tanınması halinde zorlanmadan ABD pazarına da giriş yapabileceğini belirtti.

Levie, AB ile Gümrük Birliği içinde olan Türkiye'nin TTIP karşısında tek gerçekçi opsiyonunun ABD ile paralel müzakereler yürütmesi olduğunu ve paralel müzakerelere başlanmasını Avrupa Komisyonu'nun da desteklediğini söyledi. Türk iş dünyasının rolüne de değinen Levie, iş dünyasının bu süreçte hükümete ve kamu yetkililerine teknik destek sağlaması gerektiğini ve ABD ile Türkiye arasında, Başbakan Erdoğan'ın Washington gezisi sırasında oluşturulmasına karar verilen üst düzey komitenin de bu süreçte önemli bir işlev görebileceğini kaydetti.

TEPAV Ticaret Çalışmaları Merkezi başkanı ve Türkiye'nin DTÖ nezdindeki önceki daimi temsilcisi Büyükelçi Bozkurt Aran ise, TTIP'nin gerek dünya ticareti gerekse Türkiye açısından önemini vurguladığı konuşmasında çok taraflı ticaretin mevcut durumunun

endişe verici olduğunu ve gelişmekte olan ülkelerin giderek ön plana çıktığı ve tektonik bir değişimin yaşandığı küresel sistemde, yeni oyuncuların gelişmiş ülkeler için önemli bir tehdit oluşturduğunu ifade etti. Batı ekonomilerinin krizden çıkması ve yeni istihdam alanları yaratılabilmesi için bu görüşmelerin önemine değinen Aran, TTIP'nin Trans-Pasifik Ortaklığı (TPP) ile birlikte çağımızda ortaya çıkan mega ortaklıkların en önemlisi olduğunu belirtti. Aran, yeni kurallar ve değerler yaratacak olan TTIP'nin “oyun değiştirici (*game changer*)” etkisi olacağını vurguladı. Aran, TTIP müzakerelerinde üzerinde uzlaşılması özellikle zor olacak konuların yatırımlar, mali hizmetler, tarım, sübvansiyonlar, çevre, kamu alımları, devlet teşekkülleri, hizmetler gibi alanlarda yoğunlaşacağını belirtti.

Büyükelçi Bozkurt Aran, TTIP müzakerelerinin izleyeceği yol ve genel formatı için, Güney Kore ve ABD arasında imzalanan KORUS serbest ticaret anlaşmasının bir model teşkil edeceğini belirtti. **Türkiye'nin ABD ile paralel müzakereler yürütmesi halinde, AB ile mevzuat uyumunun bir avantaj olacağına değinen Aran, Türkiye ve AB kuralları arasında halen yüzde 55 düzeyinde olan uyumun yüzde 100'e çıkarılması gerektiğini vurguladı. Türkiye'nin TTIP sürecinde yer alması suretiyle doğabilecek olumsuz etkilerin minimize edilmesi için birtakım önerileri masaya koyan Aran, TTIP'nin etki analizi çalışmalarına Türkiye'nin de dâhil edilmesini, Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği ortak komitesinin güçlendirilmesini, AB'nin ticaret politikası komitesi toplantılarına oy hakkı olmasa da Türkiye'den de bir yetkilinin katılmasının sağlanmasını ve yalnız AB nezdinde değil ABD nezdinde de lobi çalışmalarına ağırlık verilmesini önerdi.**

Son olarak söz alan Türk Amerikan İşadamları Derneği Başkanı Ekim Alptekin konuşmasında, TTIP'de Türkiye'nin yer almasını İkinci Dünya Savaşı sonrasında ABD'nin uyguladığı Marshall Planı'na katılmasına benzetti. Alptekin, Türkiye'nin de sürece dâhil edilmesi hususunda AB'den destek göremeyince, Türkiye'nin ABD'ye yöneldiğini ve **ABD Ticaret ve Dışişleri Bakanlıkları ve özellikle ABD Kongresi nezdinde yapılacak çalışmaların belirleyici olacağını vurguladı. Ekim Alptekin, ABD Temsilciler Meclisi'nden Türkiye'nin TTIP müzakerelerinden olumsuz etkilenmemesi hususunda gereğinin yapılmasını tavsiye eden bir tezkerenin çıkmasının çok faydalı olacağını belirtti ve çalışmaların özellikle Kongre üyelerine yönelik olmasını önerdi.**

ANKARA ANLAŞMASI'NIN 50'NCİ YILDÖNÜMÜ İLE İLGİLİ İKV AÇIKLAMASI

Türkiye'nin Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ile Ortaklık Anlaşması'nı (Ankara Anlaşması) 12 Eylül 1963 tarihinde imzalayışından bu yana 50 yıl geçmiştir. Bu süre zarfında 1970 tarihli Katma Protokol ile Ortaklığın geçiş koşulları belirlenmiş, 1995 itibarıyla ortaklığın son aşaması olan Gümrük Birliği'ne geçilmiş ve 1999 Helsinki Zirvesi ile Türkiye AB üyeliğine aday olmuştur. Bugün Türkiye AB'ye katılım müzakerelerini yürüten bir aday ülkedir. Ancak bu süreçte zorluklar devam etmekte,

üyelik müzakerelerindeki durağanlık ve tıkanıklık süregitmektedir. İki taraf da gerek yakın ticari ve ekonomik ilişkiler ve ortak siyasi çıkarlar, gerekse sosyal, insani ve kültürel bağlar ile birbirine bağlıdır. Bu açıdan üyelik karşılıklı ilişkileri düzenleyen en iyi formül olmaya devam etmektedir. İlişkileri bir sonraki düzeye, yani üyelik yoluyla entegrasyona taşıyacak bir ivme ve hamleyle acilen ihtiyaç bulunmaktadır.

Günümüzde de bundan 50 yıl önce imzalanan Ankara Anlaşması ilişkilerin temel hukuki altyapısını oluşturmaktadır. Ankara Anlaşması AET'yi kuran Roma Antlaşması'nı model almış olup, iki taraf arasında malların, hizmetlerin, emeğin ve sermayenin serbest dolaşımını öngörmüştür. Bugün bu özgürlükler arasında sadece sınai malların serbest dolaşımı gerçekleşmiştir. İşçilerin serbest dolaşımının 1986 itibarıyla gerçekleştirilmesi öngörülse de, siyasi nedenlerle engellenmiştir.

Ankara Anlaşması, Türkiye'nin üyelikten kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirebilmesine bağlı olarak üyeliği de öngördüğünden, aday ülkeyi üyeliğe hazırlamayı amaçlayan bir katılım öncesi anlaşmasıdır. Bu şekliyle 50 yıl geçmesine rağmen, hala hayata geçirilememiş olan birçok boyutu bulunmaktadır.

Türkiye için AB üyeliği hedefi bir devlet politikası olmaya devam etmektedir. Zamanın Türk hükümeti ortaklık için AET'ye başvuruda bulunduğu, tam üyeliğe en yakın formül olan Gümrük Birliği'ne dayalı bir ortaklık modelini tercih etmiş ve bu tercihinin kararlılıkla sürdürmüştür. Ankara Anlaşması imzalandığında zamanın AET Komisyonu Başkanı Alman Walter Hallstein, Türkiye'nin yerinin Avrupa olduğunu ve bu anlaşmanın da Türkiye'nin kaderini Avrupa'ya bağladığını ifade etmiştir. Günümüzde yakın çevremizdeki karışıklıklara, iç savaşlara, otoriter rejimlere baktığımızda Türkiye'nin kaderini Avrupa'ya bağlama tercihinin ne kadar isabetli ve hayati önemde olduğu bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'miz Balkanlar, Ortadoğu, Kafkaslar gibi farklı alt bölgelere komşu olan, Asya ve Avrupa'nın geçiş noktasında yer alan, Doğu ve Batı medeniyetlerinin sentezini oluşturan, zengin kültürel ve tarihsel birikimlere sahip olan özel konumdaki bir ülkedir. Bu konumu Türkiye'nin çok yönlü ve derin bir dış politika izlemesini sağlamaktadır. Ancak bir ülkenin birçok farklı bölgede etkili politikalar yürütebilmesi için bu bölgelerden birinde güçlü bir çıpası olması gerekir. Nitekim Osmanlı'nın 1856 Paris Konferansı'nda Avrupa devleti olarak ilan edilmesinden beri ve özellikle Cumhuriyetin dış politikası, dış ilişkilerde bir denge arayışına öncelik vermiş ve bunu yaparken de temel eksenini Avrupa'ya odaklamıştır. Günümüzün değişen dünyasında Türkiye'nin dış politika öncelikleri ve dış dünyaya yönelimleri çeşitlense ve yoğunlaşsa da, temel öncelik ve yönelim Avrupa'ya olmalıdır. AB projesinin sadece bir dış ilişki biçimi veya ekonomik ortaklık değil, bir toplumsal ilerleme projesi olduğu unutulmamalıdır.

Gerek Türkiye'nin ekonomik kalkınması, gerekse demokratikleşmesi açısından AB perspektifi önemini sürdürmektedir. Türkiye'nin içinde bulunduğu bölgede insan hakları, ekonomik gelişmişlik, eğitim düzeyi gibi birçok standart açısından AB model oluşturmaya devam etmektedir. Halen dış ticaretimizin yüzde 38'i AB ile yapılırken, Türkiye'ye gelen yabancı yatırımların yüzde 77'si AB ülkelerinden kaynaklanmaktadır.

Son dönemde Türk sanayinin rekabet gücünün artmasında Gümrük Birliği ile AB pazarına girmenin büyük katkısı olmuştur. 1999 Helsinki Zirvesi sonrasında gerçekleştirilen demokratikleşme hamlelerinde de AB perspektifi itici rol oynamıştır.

Günümüzde Türkiye-AB ilişkilerinde yaşanan tikanıklığın giderilmesi ve sorunların çözüme ulaştırılması üyelik perspektifinin canlandırılması ile mümkün olacaktır. İKV, Gümrük Birliği'nden kaynaklanan sorunları her platformda gündeme getirmektedir. Bu sorunlar, vize sorunu, AB'nin üçüncü ülkeler ile imzaladığı serbest ticaret anlaşmalarında Türkiye'nin yer almaması sorunu ve Türk kamyonlarına uygulanan kota sorunudur. Türkiye AB ile Gümrük Birliği ilişkisi içinde olmasına rağmen, AB ortak dış ticaret politikasının oluşturulma sürecinde yer alamamakta, karar alıcı olamamaktadır. AB'ye aday olmasına rağmen Türk vatandaşlarına AB ülkelerine girerken vize çilesini yaşamaya devam etmektedir. Gümrük Birliği'nde serbest dolaşımdaki malları taşıyan Türk kamyonları AB'ye girerken kota uygulaması nedeniyle engellenmektedir.

Tüm bu sorunların çözüme kavuşturulmasında üyelik sürecinin nihai hedefe doğru sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır. Bu şekilde Türkiye, AB politikalarının belirlendiği karar alma sürecinde yer alarak, gerek Avrupa yönetişimi, gerekse küresel ekonomi ve siyasette ağırlığını hissettirecektir. AB ile yaşadığımız ortak sorunların çözümünde de Türkiye'nin AB kurumlarında üye olarak yer alması ortak değer ve çıkarların korunmasında önemli bir etki yapacaktır.

AB müzakerelerinin canlandırılmasında, AB'nin tutumunun ve iradesinin yanında, Türkiye'nin tavrı ve kararlılığı da etkili bir rol oynayacaktır. AB ülkeleri ve kurumlarına Türkiye'ye verilen sözlerin yerine getirilmesi yönünde gerekli çağrılar yaparken, Türkiye olarak da bu sürecin nihayete erdirilmesinde kararlı ve dirençli olmamız gerektiğini unutmamalıyız. Günlük olaylar ve konjonktürel gelişmeler bizi hedefimizden alıkoymamalı ve günümüzde de Türkiye için AB üyelik perspektifinin neden önemli olduğunu aklımızdan çıkarmamalıyız.

Hükümetimiz AB üyelik müzakerelerinin başlatılması amacıyla kısa bir sürede çok önemli reformlar gerçekleştirmiştir. AB ilerleme raporlarında belirtilen menfi hususlara karşı reformların şevk ve kararlılıkla devam ettirilmesi arzu edilir. Özellikle yargı bağımsızlığı ve kişi hak ve özgürlükleri konusunda geriye gidildiği izlenimini veren uygulanmalardan kaçınılmalı ve AB sürecinin ülkemiz için devam eden önemine binaen, siyasi reformlar, teknik mevzuat uyumu ve diplomasi alanında gerekli adımlar vakit kaybetmeden atılmalıdır.

AB BAKANI VE BAŞMÜZAKERECİ EGEMEN BAĞIŞ LİTVANYA'YA RESMİ ZİYARETTE BULUNDU

AB Konseyi Dönem Başkanlığı vesilesiyle 10-12 Eylül 2013 tarihleri arasında AB Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış Litvanya'ya resmi bir ziyaret gerçekleştirdi. Ziyaretinde Litvanya'nın başkenti Vilnius'da bulunan Türkiye Büyükelçiliği tarafından düzenlenen Trio Konseri ve Resepsiyonu'na katılan Egemen Bağış, sırasıyla Büyükelçi Sayın Akın Alkan, Litvanya Cumhurbaşkanı Dalia Grybauskaite, Litvanya Parlamentosu Başkan Yardımcısı ve AB İçişleri Komitesi Başkanı Gedminas Kirkilas ile görüştü. Ziyaretinin son gününde Cinsiyet Eşitliği Avrupa Enstitüsü'nde AB üyesi ve aday ülkelerin temsilcileriyle bir araya geldi.

Egemen Bağış, Litvanya Dönem Başkanlığı sırasında ülkeye yaptığı ilk ziyaretinde Türkiye'nin üyelik sürecine yönelik hassasiyetlerini içeren değerlendirmelerde bulundu. 12 Eylül 1963 tarihli Ankara Anlaşması'nın 50'inci Yıldönümü'ne denk gelen ziyareti vesilesiyle Egemen Bağış, konuyla ilgili olarak, AB serüveninin Türkiye için 50 yıldır devam ettiğini ve Türkiye'nin üyelik sürecinde karşılaşılan en büyük zorluğun ise "ön yargılar" olduğunu belirtti.

Bazı fasılların açılış kriterlerinin henüz kesin olarak belirlenmediğini belirten Bağış, Türkiye'ye getirilen eleştirilerin her zaman olabileceğini ancak fasılların içeriğiyle ilgili adımlar atabilmesi için de önce açılış kriterlerinin belirlenmesini arzu ettiklerini ifade etti. Özellikle bu noktada Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) tarafından konulan ve yargı, temel haklar, ifade özgürlüğü, demokratikleşme gibi konuları kapsayan 23 ve 24'üncü fasıllara yönelik engellerin kaldırılmasında ikna görevinin AB'ye ait olduğunu hatırlattı.

Suriye, Mısır ve terör ile mücadelede sergilenen performansların daha da artmasını temenni eden Bağış, bu konuda AB'den gelecek desteğin önemli olduğunu vurguladı. Diğer taraftan GKRY ile çözüme kavuşturulmak istenen sorunların sonuçlanmasında AB'nin daha adil bir tavır yakınmasını önemsediklerini bir kez daha yineledi.

Ekim 2013 tarihinde açıklanması beklenen Avrupa Komisyonu'nun Türkiye İlerleme Raporu'na ilişkin de değerlendirmede bulunan Bakan, Komisyon üyelerinin görev sürelerinin biteceğini hatırlatarak, üyelerin kendi ülkelerindeki olası pozisyonlar için ilerleme raporları üzerinden Türkiye'yi eleştirdiklerini savundu.

Üyelik sürecinde Türkiye için önemli sorunlardan biri olan Türk vatandaşlarına yönelik vizesiz seyahat hakkı, Bağış'ın önemle üzerinde durduğu diğer bir konu oldu.

G-20 ZİRVESİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

G-20 Zirvesi, 5-6 Eylül tarihlerinde Rusya'nın St. Petersburg şehrinde gerçekleştirildi. Zirvede, başta aktif büyüme politikası, küresel mali politikalara yönelik daha ciddi denetimler ve vergi cennetleriyle mücadele olmak üzere ekonomik konuların yanı sıra resmî gündemde olmayan Suriye konusu da görüşüldü. Zirvede ABD, Suriye'ye askerî müdahale

için destek ararken G-20 ülkeleri Suriye krizi konusunda görüş ayrılığına düştü. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin Zirve sonunda yaptığı basın açıklamasında Suriye'nin ABD'ye saldırmadığının altını çizerek askeri müdahaleye karşı olduklarını tekrarladı.

Zirve sonunda kabul edilen sonuç bildirgesinde küresel ekonominin sürdürülebilir ve dengeli büyümesi, yeni iş alanlarının oluşturulması, yatırımların desteklenmesinin gereği belirtilirken, çok taraflı ticaretin geliştirilmesi, vergi kaçakçılığıyla mücadeleye ilişkin vergilendirme sorunlarının çözümünün önemine işaret edildi. Mali düzenlemelere ilişkin olarak ise sürdürülebilir finans kurumlarının ve sorunsuz işleyen finansal piyasaların oluşturulması ve gölge bankacılık sistemi, kara para aklanmasının önlenmesinin gereği ifade edildi.

Zirve'de kabul edilen eylem planında büyümenin güçlendirilmesi, sürdürülebilir büyümenin sağlanması ve istihdamın artırılmasının en önemli öncelikler arasında olduğu belirtildi. Yatırımların artırılması, serbest ticaret, açık ve kurallara dayalı şeffaf ve ayrımcı olmayan, aynı zamanda Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kurallarına dayanan bir ticaret sisteminin büyümenin yeniden sağlanmasında önemine vurgu yapıldı. Aynı zamanda vergilendirmede şeffaflığın da önemine değinilirken yolsuzluğun ekonomik büyümeyi ve yoksullukla mücadeleyi engellediğine işaret edildi. G-20 Yolsuzlukla Mücadele Eylem Planı'nın da kararlılıkla sürdürüleceği belirtildi.

Zirve'de AB Konseyi tarafından yapılan açıklamada bütçe gözetiminin sürdüğü, yapısal reformların ve mali kuralların meyvelerini vermeye başladığı ve toparlanmaya ilişkin pozitif işaretler belirdiği belirtildi.

AVRUPA KOMİSYONU BAŞKANI BARROSO "BİRLİĞİN DURUMU" KONULU KONUŞMASINI GERÇEKLEŞTİRDİ

Avrupa Komisyonu Başkanı José Manuel Barroso, yeni yasama yılının başlangıcı vesilesiyle 11 Eylül 2013 tarihinde Avrupa Parlamentosu (AP) Genel Kurulu'na hitaben "Birliğin Durumu" (*State of Union*) konulu konuşmasını gerçekleştirdi. Mayıs 2014'teki AP seçimlerinden önceki son "Birliğin Durumu" konuşmasında, Barroso beş yıl önce dünyayı etkisi altına alan mali krizin eşi benzeri görülmemiş bir ekonomik krize

evirildiğini ve AB vatandaşlarının çoğu için sosyal bir kriz olarak kendini hissettirdiğini; hükümetler üzerindeki borç yükünü artırdığını kaydetti.

AB'nin küresel mali krizle mücadele alanında son beş yıldır sarf ettiği çabalara dikkat çeken Barroso, AB'nin krize karşı birlikte durarak kararlı bir yanıt verdiğini ifade etti ve bundan beş yıl önce, AB'nin bu süreçte krizle mücadele yolunda attığı adımların mümkün olduğunu hayal bile edemediklerini belirtti. AB'nin bu yılki G-20 Zirvesi'nde önceki yıllardakinin aksine AB'nin dünyanın diğer bölgelerinden eleştiri almadığına dikkat çeken Barroso, halen AB'nin Birlik olarak dayanıklılığının sınanmaya devam ettiğini ancak, krizin üstesinden gelineceğine dair güveni tesis edecek adımlar attıklarını ifade etti. İrlanda, Portekiz, Yunanistan, İspanya ve GKRY gibi bazı ülkelerin ekonomik durumundaki olumlu gelişmelere dikkat çeken Barroso, iyileşmenin yakın olduğunun sinyalini verdi. Buna karşılık, AB genelinde çoğu gençlerden oluşan 26 milyon vatandaşın işsiz olduğunu belirten Barroso, AB'nin işsizlikle mücadele alanındaki çabalarını artırması gerektiğini belirtti.

Ekonomik ve Parasal Birliği derinleştirmek için Bankacılık Birliği'ni hayata geçirmek için somut adımlar atılması gerektiğine dikkat çeken Barroso, Tek Denetim Mekanizması'nın (*Single Supervisory Mechanism – SSM*) oluşturulması için yasal sürecin tamamlanmak üzere olduğunu ve sırada Temmuz 2013'ten bu yana masada olan Tek Çözüm Mekanizması (*Single Resolution Mechanism – SRM*) teklifinin kabul edilmesinin olduğunu belirtti.

İşsizliğin günümüzün en ciddi problemi olduğunu belirten Barroso, bu haliyle işsizliğin ekonomik açıdan sürdürülemez, siyasi açıdan istikrarsız ve sosyal açıdan kabul edilemez olduğunu ifade etti. Genç işsizliği ve reel ekonominin finansmanı konusundaki kararların uygulanmasın ağırlık verilmesi gerektiğini kaydeden Barroso, "işsiz bir toparlanmadan kaçınılması gerektiğini" kaydetti.

Tek Pazar'ın tüm potansiyelinin kullanılması ve hareketlilik, iletişim, enerji, finans ve e-ticaret alanlarına da genişletilmesi gerektiğini belirten Barroso, aynı gün Komisyon'un telekomünikasyon alanında bir Tek Pazar oluşturulmasına hız veren teklifi kabul edeceğini belirtti. Barroso, birçok önemli programın hayata geçirilebilmesi için Konsey'in 2014 yılında başlayacak yeni mali dönem için Çok Yıllı Mali Çerçeve'yi kabul etmesi gerektiğinin altını çizdi. Komisyon'un 21'inci yüzyıl gerekliliklerine uygun yenilikçi ve entegre bir endüstri politikası oluşturma girişimlerine de değinen Barroso, bu konuyla ilgili taslağın sonbaharda görüşüleceğini belirtti.

AB'nin büyüyen pazarlara yönelik ticari gündeminden de bahseden Barroso, genel kanının aksine AB'nin küresel ticarete kaybeden taraf olmadığını ve her yıl 300 milyar

avrodan fazla ticaret fazlası kaydettiğini açıkladı. Barroso, gerek ABD ile görüşmeleri süren Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı, gerekse Kanada ve Japonya ile imzalanacak STA'ların önemli olacağını belirtti.

Zorlu zamanlardan geçtiklerini belirten Barroso, kalıcı ve kapsamlı reformun kaçınılmaz olduğunu altını çizdi. AB'nin dönemsel değil, yapısal bir krizden geçtiğini belirtirken, klasik iş mantığıyla yürütülen siyasete geri dönüş yapılamayacağını savundu. Bu durumda normale dönüşün mümkün olmadığını belirten Barroso, AB'nin yeni bir "normal" yaratması gerektiğini belirtti.

Barroso, zihinlerindeki Avrupa fikrinin ekonomiden öteye geçmesi gerektiğini düşündüğünü ve Avrupa idealinin bir pazardan çok Avrupa toplumunun temellerini oluşturan değerlere bağlı olduğunu ifade etti. Bu değerlerin siyasi, toplumsal ve ekonomik normlara olan sıkı inançlarından kaynaklandığını altını çizerken, AB'nin iç uyumu ile uluslararası ilişkilerinin birbiriyle bağlantılı olduğuna dikkat çekti.

Konuşmasında genişleme ve komşuluk politikalarının önemine de dikkat çeken Barroso, Suriye'deki durum ile ilgili olarak AB'nin bugüne dek 850 milyon avrosu doğrudan AB bütçesinden sağlanan 1.5 milyar avroluk yardım ile bu konuda öncülük ettiğini belirtti. Komisyon'un Suriye halkına ve komşu ülkelerdeki mültecilere elinden gelen yardımı yapacağını taahhüt eden ve Suriye'de kimyasal silah kullanımını kınadıklarını ifade eden Barroso, bu çatışmanın sonlandırılmasının başta BM olmak üzere uluslararası toplumun ortak sorumluluğunda olduğunu belirtirken, sadece siyasi çözümün uzun vadede barışa katkı sağlayabileceğini söyledi.

Barroso, AB seçimlerinden önce Birliğin geleceğine ve uzun vadede topluluk metodunun nasıl güçlendirilebileceğine ilişkin teklif sunmayı planladıklarını teyit etti.

Dayanışmanın önemine dikkat çeken Barroso, ileriki aylarda sosyal ortaklarla birlikte AB'nin sosyal boyutunun güçlendirilmesi için çalışacaklarını belirtirken, Komisyon'un 2 Ekim'de Ekonomik ve Parasal Birliğin sosyal boyutunun güçlendirilmesi konusunda bir tebliğ sunmaya hazırlandığını kaydetti.

Krizin ortaya çıkardığı kutuplaşmanın AB projesinin tamamını tehlikeye soktuğunu ifade eden Barroso, konuşmasının sonunda önümüzdeki sekiz aylık dönemde önceliklerinin işsizlikle mücadele ve büyümenin canlandırılması olduğunu belirtti. Bu kapsamda, işsizlikle mücadele yolunda gerekli adımları atabilmek için 2014-2020 Çok Yıllı Mali Çerçevesi'nin kabul edilmesi ve uygulanması; KOBİ'lere finansman sağlanması için Bankacılık Birliği'nin geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi gerektiğini açıkladı.

GÜNDEMDE KISA KISA...

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu: “Türkiye, önümüzdeki iki yıl en kritik dönemi yaşayacak”

Geçtiğimiz hafta Ege Bölgesi’ndeki oda ve borsaları ziyaret eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, son dönemde Türkiye’de yaşanan iç ve dış meselelerin Türkiye ekonomisini doğrudan etkilediğini söyledi. TOBB Başkanı konuşmasında, “önümüzdeki 2 yıl cumhuriyet tarihinin en önemli devresi içerisindeyiz. 2014 yılında başlayacak yerel seçimler, cumhurbaşkanlığı seçimi, ardından genel seçimler, yeni anayasa ve çözüm süreci var. Bunlar iç meselemiz gibi gözüküyor ama bunun yanında dış meselemiz gibi gözüküyor İran, Irak, Suriye, Mısır ve 2015 Ermesi meselesi” olduğunu belirtti.

TOBB Başkanı ayrıca bu meselelerin özellikle önümüzdeki iki yıl boyunca gündemde kalacağını ve bunların ancak birlik ve beraberlik içerisinde ve ancak yapısal reformlar gerçekleştirilerek çözümlenebileceğini ifade etti. Bu kapsamda TOBB’a büyük bir görev düştüğünü belirten TOBB Başkanı, TOBB’un “milletin çimentosu” olduğunu ve tek hedefinin Türkiye’nin zenginleşmesi olduğunu sözlerine ekledi.

Türkiye’nin tarımsal ekonomik büyüklüğü arttı

Türkiye’nin tarımsal ekonomik büyüklüğü Avrupa’da 4’üncü sıradan 1’inci sıraya yükseldi. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteřar Yardımcısı Ferhat Şelli’nin Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu’nun (TKDK) hibe programında yaptığı açıklamada ayrıca Türkiye’nin tarımsal ekonomik büyüklük bakımından dünyada 4 basamak birden yükselerek, 11’inci sıradan, 7’nci sıraya çıktığı ifade edildi. Türkiye bu büyüme ile Fransa, İtalya ve İspanya gibi ülkeleri geride bırakmış oldu. TKDK tarafından çeşitli sektörlerle verilecek olan hibe programıyla ilgili 11’inci çağrı ilanının tanıtımını da yapan Şelli, tüm yatırımcılara yüzde 50 ile 65 arasında hibe desteği verdiklerini, 11’inci çağrının ise 31 Ekim tarihinde biteceğini belirtti.

AB, Suriye’nin kimyasal silahları teslimini öngören teklifi destekliyor

Olası bir Amerikan müdahalesini önlemek amacıyla Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov tarafından yapılarak Esad rejimi tarafından kabul edilen “Suriye’nin elindeki kimyasal silahların uluslararası bir güce devri ve imhasını” öngören teklif, AB tarafından destekleniyor. AB Dışışleri Yüksek Temsilcisi Catherine Ashton tarafından 10 Eylül tarihinde Brüksel’de yapılan yazılı açıklamada, Suriye rejiminin sahip olduğu kimyasal silahların uluslararası denetim altında güvenli depolanması, denetimi ve imhasının yaratacağı etkilerin kısa sürede değerlendirilmesi gerektiğine işaret edildi. Açıklamada ayrıca, Suriye yönetiminin kimyasal silahların güvenliğini muhafaza ederek diğer devlet ya da aktörlerin eline geçmesini engelleme sorumluluğunu üstlenmesi gerektiği vurgulandı. Suriye’de bin tondan fazla olduğu tahmin edilen kimyasal silahların dünyadaki en büyük kimyasal cephaneliklerden biri olduğu iddia ediliyor.

AB Dışişleri Yüksek Temsilcisi, AB'nin kimyasal silahların uluslararası bir güce teslim edilerek denetim altına alınmasını desteklemekle birlikte, Fransa'nın Birleşmiş Milletler nezdinde “kimyasal silahların teslim edilmemesi durumunda askeri müdahaleyi” öngören yaklaşımını da olumlu bulduklarını söyledi. Suriye'yi Kimyasal Silahlar Sözleşmesi'ne katılma ve Biyolojik Silahlar Sözleşmesi'ni ivedilikle imzalaması çağrısında bulunan Yüksek Temsilci, ABD-Rusya ortak girişimi ile yapılacak olan Cenevre II konferansı ve uluslararası toplumun çabalarıyla Suriye krizine siyasi çözüm bulunmasını umduğunu sözlerine ekledi.

AB Konseyi Başkanı: “AB ile Ortaklık Anlaşması yapan devletler ‘AB ya da Rusya’ tercihine zorlanmamalı”

AB Konseyi Başkanı Herman Van Rompuy, St. Petersburg Avrupa Üniversitesi'nde 5 Eylül tarihinde yaptığı “Rusya ve Avrupa: Bugün” başlıklı konuşmada, Ukrayna, Ermenistan ve Moldova'nın hem AB, hem de Rusya için eşit öneme sahip olduğunu ifade ederek, her üç ülkenin AB ile Ortaklık Anlaşması imzalamasının, bu ülkeler açısından “ya AB ya da Rusya” şeklinde bir tercih yapma zorunluluğu yaratmaması gerektiğini vurguladı. Van Rompuy bu açıklamayı, Avrupa Komşuluk politikasının geliştirilmesiyle oluşturulan Doğu Ortaklığı (*Eastern Partnership*) tarafları ve Rusya arasında ortaya çıkan sorunlar nedeniyle yaptı. Zira Rusya, AB ile bir anlaşma imzalamaları halinde ekonomik ilişkilerin zarar göreceği konusunda Moldova ve Ukrayna'yı uarmış; Moldova'yı ambargo ve doğalgaz kesintileri ile tehdit etmiş ve Ukrayna mallarının Rusya pazarında satışını engellemişti. Bu nedenle Van Rompuy, Ukrayna'nın AB ile Ortaklık Anlaşması imzalamasının, Rusya ile tarihi bağlarını koparması anlamına gelmediğini ve ikili ilişkilerde Ukrayna'nın “AB ile Rusya” arasında bir tercih yapmasının gerektirmediğini söyledi.

AB Konsey Başkanı, AB ve Rusya için Ukrayna, Moldova ve Ermenistan'ın önemini kabul etmekle birlikte, her bağımsız ülkenin kendi kaderini tayin etme hakkına işaret ederek, AB ile söz konusu devletler arasında yapılan ortaklık anlaşmalarının Rusya ile AB ilişkilerini olumsuz etkilemeyeceğini kaydetti. Son olarak, Van Rompuy Moldova'da Transdinyester sorunu gibi “uzun süreli” çatışmaların çözümünde, AB ve Rusya'nın Avrupa kıtasında güvenliği sağlama amacıyla “yakın bir işbirliği içinde” daha çok çaba göstermeleri gerektiğini sözlerine ekledi.

Avrupa Parlamentosu'nun 2014 seçimiyle ilgili bilgilendirme kampanyası başladı

Avrupa Parlamentosu'nun (AP) 2014 yılında yapılacak Avrupa seçimleriyle ilgili bilgilendirme kampanyası 10 Eylül tarihinde başladı. Kampanya seçimler boyunca ve yeni seçilecek AP, Avrupa Komisyonu Başkanını seçene kadar devam edecek. Kampanya dört aşamadan oluşuyor. 10 Eylül'de başlayan birinci aşama AP'nin yeni yetkilerini ve bunların Avrupa vatandaşları üzerindeki etkilerini açıklamayı hedefliyor. Ekim ayında başlayıp Şubat 2014'e kadar sürecek olan ikinci aşamada ekonomi, iş, yaşam kalitesi, para ve dünyada AB başlıkları altında çeşitli Avrupa kentlerinde etkinlikler düzenlenecek. Üçüncü aşama doğrudan, 22-25 Mayıs 2014 tarihlerinde yapılacak

Avrupa seçimleri kampanyasına yoğunlaşacak. Dördüncü aşama ise yeni seçilen Parlamento ve bu Parlamentonun yapacağı Avrupa Komisyonu Başkanı'nın seçimine odaklanacak.

Avrupa Komisyonu telekomünikasyon sektörünün uyumlaştırılmasına ilişkin bir teklif sundu

Avrupa Komisyonu, 11 Eylül tarihinde telekomünikasyon sektörünü uyumlaştırmak için hazırladığı teklifi sundu. Sunulan teklifin, ABD ve Asya'ya oranla daha kötü bir performans gösteren Avrupa telekomünikasyon sektörünün canlandırılmasını ve bu sektöre olan yatırımları teşvik etmeyi, dolayısıyla bu sektörde sürdürülebilir gelişimi desteklemeyi hedefliyor. Komisyon tarafından hazırlanan teklifte göze çarpan maddelerin başında cep telefonu ile yapılan görüşmelerde dolaşım (*roaming*) ücretlerinin azaltılması planı yer alıyor. Komisyon, bu madde ile ilgili olarak, yurtdışından gelen aramalarda roaming ücretinin kaldırılmasını ve AB genelinde yapılan yurtdışı aramalar için 0,19 avroluk bir tavan ücret oluşturulmasını teklif etti.

Avrupa Komisyonu'nun sunduğu teklifte yer alan bir diğer madde ise, AB'de internet ve radyo spektrumlarına erişime eşit düzenleme getirme planı olarak otaya çıkıyor. Dolayısıyla, Komisyon'un yaptığı teklif ile telekomünikasyon sektörünün AB düzeyinde düzenlenmesi önerilmekte. Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı ve Dijital Gündem'den Sorumlu Üyesi Neelie Kroes, sunulan teklifin "Avrupa'da internet ve mobil iletişimin geleceği için çok güzel haberler içerdiğini" ifade etti.

Norveç'te genel seçimler yapıldı

9 Eylül 2013 tarihinde yapılan Norveç genel seçimlerini, dört sağ partinin oluşturduğu ve Muhafazakâr Parti'nin başını çektiği merkez sağ ittifakı 169 sandalyenin 96'sını alarak kazandı. Sekiz yıldır iktidarda olan İşçi Partisi, seçimlerden yüzde 30,8 ile birinci parti olarak çıkmasına rağmen, Başbakan Jens Stoltenberg çoğunluğu oluşturan merkez sağ ittifakı karşısında yenilgiyi kabul etti. Stoltenberg ekim ayında Parlamento'ya bütçeyi sunduktan sonra istifa edeceğini açıkladı. Bu arada bir sonraki hükümeti kurmak üzere Erna Solberg liderliğindeki Muhafazakâr Parti ve merkez sağ ittifakını oluşturan diğer partiler arasında görüşmeler devam ediyor. Görüşmelerin başarıyla tamamlanması halinde 28 yıl sonra ilk defa bir muhafazakârın başbakan olacağı belirtiliyor. Merkez sağ ittifakı içinde yer alan ve seçimlerden üçüncü parti olarak çıkan İlerleme Partisi (*Progress Party*) ise göçmen karşıtı politikaları ile biliniyor. Norveç'te 2011 yılındaki terör saldırılarını gerçekleştiren Anders Behring Breivik'in de bir zamanlar üye olduğu, ancak fazla yumuşak bularak ayrıldığı Parti'nin lideri Siv Jensen'in hükümette yer alması bekleniyor. Breivik'in gerçekleştirdiği saldırıdan kurtulan 30 kişinin de seçimlerde aday olarak yarıştığı belirtiliyor.

Norveç'te ekonomik durumun iyi olmasına ve rekor derecede düşük işsizlik oranlarına rağmen, İşçi Partisi'nin iktidarı kaybetmesi siyasi analistler tarafından, sekiz yıldır aynı hükümetin devam etmesinin yarattığı yılgınlığa ve göçmenlerden duyulan rahatsızlığa bağlanıyor. Norveç'te nüfusun yüzde 12'si, çoğu Polonya ve İsveç kökenli göçmenlerden

oluşuyor. Yeni gelen göçmenlerin sadece yüzde 13'ü Müslüman. Yüksek refah düzeyine rağmen Norveç ekonomisinin fazlasıyla petrol ve gaz sektörlerine bağımlı olmasının bir kırılma yarattığı ve ekonominin petrol ve gazın biteceği günlere hazırlanması gerektiği yorumları yapılıyor. Seçimleri ikinci sırada bitiren merkez sağ ittifakının lider partisi Muhafazakâr Parti'nin eğitim, araştırma ve sanayi politikalarına önem vermesinin de başarısının arkasında yatan etmenler arasında olduğu bildiriliyor. Öte yandan, Norveç'te hükümetler Kuzey Denizi petrol ve gaz rezervlerinden elde edilen geliri bir fonda toplayarak, tasarrufta bulundular. Stoltenberg'in döneminde bu fonun ekonomik büyüme ile paralel olarak, 750 milyar dolara ulaştığı bildiriliyor.

AB arabuluculuğundaki Belgrad-Priştine diyalogunda enerji ve telekomünikasyon konularında anlaşma sağlandı

Sırbistan ve Kosova arasında AB arabuluculuğunda sürdürülen Belgrad-Priştine diyalogu kapsamında 8 Eylül 2013 tarihinde yapılan görüşmelerde telekomünikasyon ve enerji konularında anlaşmaya varıldı.

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Catherine Ashton'ın arabuluculuğunda Brüksel'de bir araya gelen Sırbistan Başbakanı Ivica Dačić ve Kosova Başbakanı Haşim Taçi arasında Kosova'nın üç haneli bir uluslararası telefon kodu için başvuruda bulunması üzerinde uzlaşıldı. Dačić ve Taçi ayrıca, Sırp GSM operatörlerinin Kosova'da faaliyetlerini sürdürmeleri konusunda anlaştı. Dačić, görüşmenin ardından basın mensuplarına yaptığı açıklamada, Sırp telekomünikasyon şirketlerinin Kosova'daki faaliyetlerini sürdüreceğini ve Kosova ile Sırbistan arasında yapılan telefon görüşmelerinin yerel görüşme tarifeleri üzerinden ücretlendirilmeye devam edileceğini ifade etti.

4 Kasım tarihinde gerçekleşecek Kosova yerel seçimleri konusunu da ele alan Dačić ve Tahçi, sandıklarda Sırp gözetmenlerin de görev alması gerektiği konusunda anlaştı.

Finansal piyasalarda manipülasyona karşı daha sıkı kurallar getiriliyor

Finansal piyasalar dâhilinde manipülasyonun önlenmesi kapsamında, ticaret ve bilgilerin kötüye kullanılmasına karşı daha sıkı kurallar getiriliyor. Söz konusu kuralların mevcut olanlardan daha geniş kapsamda ticaret ve finans araçlarını kapsamaması ve bütün üye ülkelere uygulanması öngörülüyor. Bu kurallar aynı zamanda AB'de önemli ölçüde yatırımcı koruması sağlayacak. Bu düzenlemelerle bankalar ve mali hizmetlere olan güvenin yeniden tesis edilmesi ve bu piyasalarda tüketicilerin korunması amaçlanıyor.

Yeni kurallar kapsamında piyasaları kötüye kullanan şirketlerin yıllık cirolarının yüzde 15'i kadar ya da 15 milyar avroya kadar cezaya çarptırılmaları öngörülüyor. Yeni kuralların borsa içinde ve dışında ticareti yapılan gıda ve enerji fiyatlarını etkileyen ürün türevleri gibi birçok finansal aracı kapsamı öngörülüyor. Aynı zamanda yakın geçmişte yaşanan LIBOR skandalına cevap olarak yanlış ve yönlendirici bilgi yayınlanması da örnek oluşturacak bu tür bilgilerin kullanılmasının da önüne geçilmesi amaçlanıyor.

AP'nin Ekim ayında üye ülkelerle söz konusu piyasanın kötüye kullanılması direktifini görüşmesi bekleniyor.

Avrupa Komisyonu ekosisteme zarar veren istilacı türlere karşı yeni bir teklif sundu

Avrupa Komisyonu, ulusal düzeyde kalması nedeniyle üzerinde etkili sonuç alınamayan ve ekosisteme ciddi etkisi görülen istilacı türlere (*European Invasive Alien Species*) yönelik 9 Eylül 2013 tarihinde yeni bir yasa teklifi sundu. Avrupa genelinde bulunan yabancı türlerin yaklaşık yüzde 15'inin istilacı tür olduğu ve Avrupa Komisyonu'nun açıklamasına göre bu türlerin AB'ye her yıl zararının 12 milyar avro tutarında olduğu açıklanıyor. Önerinin kabul edilmesi halinde başta biyo-çeşitliliğin korunması hedeflenmekte. Söz konusu türlerin daha detaylı listesi çıkarılarak, türler üzerinden yapılan ticari faaliyetlerin de durdurulması amaçlanıyor. Ayrıca öne sürülen hedefler, AB'nin Kaynak Verimliliği Yol Haritası ve 2020 AB Biyo-çeşitlilik Stratejisi içeriğine paralellik göstermekte.

AP, acil durumlarda üçüncü ülkelere yeniden vize uygulama kararı aldı

12 Eylül tarihinde gerçekleştirilen AP Genel Kurulu'nda Hıristyan Demokrat Grubu üyesi, aynı zamanda Temel Haklar Komitesi Raportörü olan İspanyol Agustín Díaz de Mera García Consuegra'nın hazırladığı vize raporu kabul edildi. Kabul edilen yeni düzenlemelerin, AB'nin vize uygulamadığı halde AB vatandaşlarına vize uygulamaya devam eden ülkeleri ilgilendirdiği belirtildi. AP alınan bu kararla, söz konusu ülkelerin "karşılıklılık ilkesi"ne uyum sağlaması için daha fazla baskı uygulamayı hedefliyor.

Kabul edilen raporda yer alan diğer konular arasında, altı aylık bir süre içinde düzensiz göç, temelsiz sığınma talepleri ve geri kabul başvurularının reddinde yaşanan "ani ve kayda değer" artışlar karşısında bu vize muafiyetinin "geçici ve son çare olarak" uygulanması öngörülüyor. Agustín Díaz de Mera, konu ile ilgili olarak, "AB'nin vize muafiyeti uyguladığı üçüncül bir ülkenin AB vatandaşlarına aynı muameleyi uygulamasını öngören karşılıklılık ilkesi, AB'nin ortak vize politikasının kilit bir unsurudur" açıklamasında bulundu. Díaz de Mera, vize düzenlemelerinde yapılacak bu değişikliklerin vizelerdeki serbestleşme sürecini ve bu sürecin entegrasyonunu korumayı hedeflediğini, aynı zamanda, AB'ye vizesiz seyahatin istismar edilmesini önleme amacı taşıdığını belirtti.

AP biyo-yakıtların kullanımına sınırlama getirmeyi amaçlıyor

AP'de 11 Eylül 2013 tarihinde onaylanan karara göre, 2020 yılına kadar biyo-yakıt kullanımının sınırlandırılması gündeme gelecek. Bu kararda özellikle iklim değişikliğinin etkilerini azaltma hedefi ve biyo-yakıtta olan talepten ötürü gıda fiyatlarındaki artışın etkili olduğu ifade edildi. Ancak teklif için AB'nin güvenilir kararının henüz netleşmediğini savunan çevreci örgütlerden gelen açıklamalar sınırlamaların daha arttırılması yönünde.

İzlanda AB ile müzakereleri askıya aldığı resmen duyurdu

Bilindiği gibi ülkenin AB ile müzakere sürecinin Nisan ayında yapılacak seçimlere kadar askıya alınacağı gündeme gelmiş, AB karşıtı yeni hükümetin de daha önce yaptığı açıklamalar bu yönde gelişmişti. Bunu takiben, İzlanda Dışişleri Bakanı Gunnar Bragi Sveinsson, 12 Eylül 2013 tarihinde katılım müzakerelerinin resmen askıya aldığı haberini duyurdu. Sveinsson açıklamasında, artık yeni bir Zirve'nin olmayacağı ve müzakere ekibinin feshedildiğini bildirdi. AB ise ülkeye aktarılan katılım öncesi yardımları durduğunu açıkladı.